

Súd: Okresný súd Košice I
Spisová značka: 12P/28/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7221206266
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Pavol Barabas
ECLI: ECLI:SK:OSKE1:2022:7221206266.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice I, sudcom JUDr. Pavlom Barabasom, vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: X. P., A.. XX.XX.XXXX zastúpená kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, dieťa rodičov - matka: N. N., A.. XX.XX.XXXX, W. O.- N.Á. a otec: P. P., A.. XX.XX.XXXX, W. Q. XX, O., na návrh starej matky G. N., A.. XX.XX.XXXX, W. Y. XX, O. o zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti takto

rozhodol:

Návrh starej matky zamietla.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka, stará matka maloletej G. N.T., A.. XX.XX.XXXX (ďalej len navrhovateľka alebo stará matka) podala dňa 20.08.2021 návrh na Okresný súd Košice II, ktorým žiadala, aby súd zveril maloleté dieťa X.H. P., A.. XX.XX.XXXX (ďalej len maloleté dieťa) do jej náhradnej osobnej starostlivosti neodkladným opatrením a rovnako aj vo veci samej. K návrhu bolo pripojené potvrdenie o podaní trestného oznámenia zo dňa 18.08.2021, Zápisnica o trestnom oznámení zo dňa 18.08.2021.
2. Navrhovateľka odôvodnila návrh predovšetkým tým, že matka maloletej N. N., A.. XX.XX.XXXX (ďalej len matka) je alkoholička, neúspešne liečená. Maloletá bola zverená otcovi P. P., A.. XX.XX.XXXX (ďalej len otec) súdom pred tromi rokmi. Otec požíval alkoholické nápoje. Situácia sa zhoršila. Chodila pod okná aktuálneho bývania maloletej, kde maloletá plakala, že už nechce byť s otcom, že jej robí zle. Často ju bráva keď má voľno v práci k sebe alebo na dedinu k jej priateľovi, kde sa maloletá cíti v poriadku. Maloletá uviedla, že nechce byť s otcom, že je stále opitý, že ju bije po hlave a obličkách. Už v roku 2020 žiadala o zverenie maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti, ale tento návrh bol zamietnutý. Obaja rodičia pijú alkohol.
3. Uznesením Okresného súdu Košice II, č.k. 43P/91/2021-13 zo dňa 24.08.2021 bol Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny a Košice (ďalej len UPSVaR) ustanovený za kolízneho opatrovníka pre maloleté dieťa.
4. Zo správy UPSVaR-u zo dňa 20.08.2021, doručenej súdu dňa 31.08.2021 vyplýva najmä, že rodina maloletej je monitorovaná od februára 2018. Obaja rodičia boli v minulosti rizikovými, pri spoločnom spoložití požívali alkoholické nápoje. Otec sa od 15.3.2018 riadne osobne stará o maloletú a zabezpečuje jej potreby. Vzhľadom k problémom v rodine bola nutná spolupráca s cieľom motivácie a posilňovania rodičovských zručností ako aj motivácia k vytváraniu podmienok vhodných pre zabezpečenia primeranej a priaznivej výchovy a starostlivosti o maloletú. Spolupráca s otcom bola bezproblémová, riadne spolupracoval a plnil dohodnuté úlohy. Spolupráca s matkou sa nepodarila nadviazať z dôvodu odmietania matkou. Od 17.08.2021 do 30.08.2021 sa uskutočnili tri stretnutia kolízneho opatrovníka s maloletou. Maloletá bola vždy veselá, spokojná a vhodne a primerane oblečená. Úrad pri pozorovaní vzájomnej interakcie medzi otcom a maloletou nezaznamenal doposiaľ žiadne badateľné negatívne postoje alebo prejavy otca voči maloletej a ani maloletej voči otcovi. Zo spisovej dokumentácie a vyjadrenia navrhovateľky a otca je možné pozorovať dlhodobé nezhody v názoroch,

postojoch a komunikácii. Maloletá sa vyjadrovala na osobu otca veľmi pozitívne. S otcom jedná ako s osobou dôvernou. Úrad z vyjadrení účastníkov, ako aj rozsiahlej spisovej dokumentácie môže konštatovať, že vzájomná dôvera starej matky voči rodičovskej osobe otca a naopak je minimálne naštartená z predchádzajúcich zážitkov, názorových rozdielov.

5. Okresný súd Košice II dňa 08.09.2021 postúpil spis Okresnému súdu Košice I.

6. Uznesením Okresného súdu Košice I, č.k. 12P/86/2021-29 zo dňa 14.09.2021 zamietol návrh starej matky na nariadenie neodkladného opatrenia.

7. Zo správy UPSVaR-u zo dňa 21.09.2021 vyplýva, že pediatrička maloletej P.. N. uviedla, že o maloleté dieťa sa stará otec, pri ochorení dieťaťa navštevuje ambulanciu otec, dodržiava pokyny lekára, chodí na kontroly. Preventívne vyšetrenia sú podľa objednania. Vzťah dieťaťa k otcovi sa zdá byť pozitívny. Z vyjadrenia OR OOPZ v Košiciach, Odboru poriadkovej polície, Obvodného oddelenia PZ Košice - Ťahanovce, Juhoslovanská 2, Košice vyplýva že neboli zistené opakované výjazdy na adresu otca a maloletej a rovnako neboli zistené iné závažné skutočnosti. Prílohou podania bol e-mail od ošetrojúcej lekárky a správa Okresného riaditeľstva PZ v Košiciach zo dňa 18.09.2021.

8. Uznesením Krajského súdu v Košiciach, č.k. 13NcC/15/2021-73 zo dňa 15.12.2021 bolo rozhodnuté, že na konanie je príslušný Okresný súd Košice II.

9. Uznesením Krajského súdu v Košiciach, č.k. 8CoP/279/2021-76 zo dňa 15.12.2021 po potvrdené uznesenie Okresného súdu Košice I, ktorým zamietol návrh starej matky na nariadenie neodkladného opatrenia.

10. Uznesením Okresného súdu Košice II, č.k. 19P/5/2022-94 zo dňa 21.01.2022 bola prenesená príslušnosť na Okresný súd Košice I.

11. Uznesením Okresného súdu Košice I, č.k. 12P/28/2022-109 zo dňa 30.03.2022 bol Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny a Košice (ďalej len UPSVaR) ustanovený za kolízneho opatrovníka pre maloleté dieťa.

12. Zo správy UPSVaR-u zo dňa 25.07.2022, doručenej súdu dňa 29.07.2022 vyplýva, že v minulosti tunajší úrad dlhodobo (2 roky) a intenzívne spolupracoval s rodinou a to aj prostredníctvom externých spolupracujúcich subjektov ako Ú.X. Y. T. Y. I. F. T. Y. H. M. O., ktoré nezaznamenali pochybenia v starostlivosti otca o maloletú dcéru. Z vyjadrení MŠ a pediatrom maloletej vyplynulo, že nezaznamenali zo strany otca konanie, pre ktoré by museli spozornieť a riešiť záujem dieťaťa. Z vyjadrenia dieťaťa taktiež nevyplývala obava zo strany otca. Otec vie preukázať uspokojovanie životných potrieb maloletej. Zanedbávanie starostlivosti sme nezaznamenali. Otec maloletej má zvládnutú rodičovskú rolu. Emocionálna väzba maloletej na osobu otca a naopak je stabilná, silná. Dieťa vyjadruje náklonnosť k otcovi a v jeho prítomnosti a cíti v bezpečí. Zo spisovej dokumentácie a vyjadrenia účastníkov konania je možné konštatovať, že vzájomná dôvera je minimálne naštartená z predchádzajúcich zážitkov, názorových rozdielov a konfliktných situácií. Doposiaľ náhodnými kontrolami v domácnosti otca neboli zaznamenané užívanie alkoholu, otec nemá žiadne pozdĺžnosti súvisiace so zabezpečením bývania, v domácnosti je dostatok potravín, vhodných potrieb pre maloletú. Dieťa je dostatočne socializované. Vzhľadom k vyjadreniam navrhovateľky a odporcu pred tunajším úradom, odporúčame návrh na zverenie maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti zamietnuť a upraviť styk navrhovateľky s maloletou, keďže v záujme maloletej je poznávať svoju aj širšiu rodinu a svoje širšie rodinné zázemie.

13. Dňa 06.10.2022 súd vykonal pojednávanie na ktorom stará matka uviedla, že otec holduje alkoholu a zanedbáva maloleté dieťa. Ďalej uviedla, že istý čas sa s maloletou nestretávala, nakoľko jej u otec nechcel dávať. Stará matka sa stretla s maloletou koncom augusta, následne o týždeň bola maloletá u starej matky 2 dni. Predminulý víkend bola maloletá u starej matky opätovne 2 dni. Stará matka sa chce aj naďalej s maloletou stretávať a chce, aby to bolo aj súdom upravené, nakoľko má záujem aj podať návrh na úprav styku s maloletým dieťaťom. Stará matka trvala na podanom návrhu na zverenie maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti.

14. Podľa § 45 ods. 1 Zákona o rodine (ďalej len „ZoR“), ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

15. Podľa § 45 ods. 2 ZoR, pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak

sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

16. Podľa § 45 ods. 3 ZoR, v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

17. Podľa § 45 ods. 4 ZoR, osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

18. Podľa § 45 ods. 8 ZoR súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu.

19. Podľa § 121 ods. 1 zákona číslo 161/2015 Z.z. (ďalej len „CMP“), rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

20. Vykonaným dokazovaním (najmä zo správ kolízneho opatrovníka) bolo preukázané, že podmienky v domácnosti otca sú vyhovujúce taktiež, že otec spĺňa aj zákonom stanovené predpoklady starostlivosti o maloletú. Subjektívne tvrdenia starej matky o alkoholizme otca boli vyvrátené správou kolízneho opatrovníka, ktorí dlhodobo monitoruje situáciu v rodine. Súd preto nevyhovel návrhu do doplnenie dokazovania, nakoľko skutočnosti ktoré mali byť zistené touto výpoveďou svedka má súd za preukázané práve zo správ kolízneho opatrovníka. Maloletá ma vytvorené s otcom silné puto a otec sa o maloletú riadne stará, čo preukazujú aj náhodné kontroly, preto aj zmena výchovného prostredia u maloletej nie je v jej najlepšom záujme. Podľa názoru súdu podstatný vplyv na podanie návrhu zo strany starej matky je naštrbený vzťah s otcom maloletej. Stará matka si podaním návrhu na zverenie maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti chcela zabezpečiť s maloletou pravidelný styk, pričom rozhodovanie o úprave styku nie je predmetom tohto konania. Toho času sa stará matka s maloletou stretáva a môže na ňu aj výchovne pôsobiť. Život dieťaťa je do značnej miery poznačený absenciou matky v jej živote, ktorá sa nachádza na neznámom mieste a s pravdepodobnosťou rovnajúcou sa istote požíva alkoholické nápoje a preto je potrebné, aby otec a stará matka a prípadne aj širšia rodina zabezpečili maloletej také prostredie a zázemie, aby tento deficit pocítovala maloletá v čo najmenšej možnej miere.

21. O trovách konania súd nerozhodoval, nakoľko v zmysle ust. § 57 CMP o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh, pričom v tomto konaní takýto návrh podaný nebol.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Košice I, avšak navrhovateľka a rodičia maloletých detí sa tohto práva vzdali, čo potvrdili svojimi podpismi.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd

d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak odvolanie neobsahuje odvolacie dôvody alebo ak sú odvolacie dôvody nezrozumiteľné, súd vyzve odvolateľa na doplnenie odvolacích dôvodov.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z., ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí návrh na súdny výkon rozhodnutia.